

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
ЄДИНИЙ ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТР НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ФОНД

Контроль цілісності та достовірності електронної
копії документа виконується спеціальними засобами
криптографічного захисту і відповідають вимогам
ГОСТ 28147-89, ГОСТ 34.311-95, ДСТУ 4143-2002.

Дата внесення до Реєстру: 07.08.2015
Реєстраційний код акта: 78051/2015

Користувач Реєстру:
Реєстраційний код:

РЕДАКЦІЯ ЕТАЛОННОГО ТЕКСТУ від 18.05.2024

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про Національну поліцію

Із змінами і доповненнями, внесеними
Законами України

від 23 грудня 2015 року N 900-VIII,
від 23 грудня 2015 року N 901-VIII,
від 12 травня 2016 року N 1354-VIII,
від 31 травня 2016 року N 1394-VIII,
від 2 червня 2016 року N 1404-VIII

*(зміни, внесені Законом України від 2 червня 2016 року N 1404-VIII, в частині положень,
що стосуються діяльності приватних виконавців, вводяться в дію з 5 січня 2017 року),*

від 6 грудня 2016 року N 1774-VIII,
від 6 квітня 2017 року N 2004-VIII,
від 8 червня 2017 року N 2097-VIII,
від 7 грудня 2017 року N 2229-VIII,
від 7 грудня 2017 року N 2234-VIII,
від 19 червня 2018 року N 2462-VIII,
від 12 липня 2018 року N 2505-VIII,
від 12 липня 2018 року N 2509-VIII,
від 2 жовтня 2018 року N 2584-VIII,
від 4 жовтня 2018 року N 2587-VIII,
від 8 листопада 2018 року N 2612-VIII,
від 25 квітня 2019 року N 2704-VIII,
від 3 жовтня 2019 року N 160-IX,
від 31 жовтня 2019 року N 263-IX,
від 19 грудня 2019 року N 400-IX,
від 14 січня 2020 року N 440-IX,
від 4 березня 2020 року N 524-IX,
від 17 червня 2020 року N 720-IX,
від 5 листопада 2020 року N 990-IX,
від 16 грудня 2020 року N 1089-IX,

Палерову копію створено 2024.06.03 11:43 для користувача Реєстру: Управління систематизації законодавства МІОУ, реєстраційний код 501.
Контрольний стан відтворено на 2024.05.18. Загальний обсяг копії 269 Кб, загальна кількість сторінок 112.

Відповідальний працівник Адміністратора Реєстру

Митюк Т.М. Державне підприємство "Національні інформаційні системи"

від 5 лютого 2021 року N 1217-IX,
від 16 лютого 2021 року N 1231-IX,
від 30 березня 2021 року N 1357-IX,
від 15 липня 2021 року N 1684-IX
(який вводитьься в дію з 8 листопада 2021 року),
від 16 липня 2021 року N 1702-IX
(який вводитьься в дію з 1 січня 2022 року),
від 16 листопада 2021 року N 1882-IX
(який вводитьься в дію з 15 червня 2022 року),
від 18 листопада 2021 року N 1909-IX
(який вводитьься в дію з 1 січня 2024 року),
від 15 березня 2022 року N 2123-IX
(зміни, внесені пунктом 1 розділу I Закону України від 15 березня 2022 року N 2123-IX,
діють тимчасово, на період введення в Україні воєнного стану, здійснення заходів із
забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії
Російської

Федерації та/або інших держав проти України та 60 днів після цього),

від 24 березня 2022 року N 2151-IX,
від 14 квітня 2022 року N 2191-IX,
від 9 липня 2022 року N 2391-IX
(який вводитьься в дію з 6 лютого 2023 року),
від 7 вересня 2022 року N 2581-IX,
від 13 грудня 2022 року N 2849-IX,
від 21 березня 2023 року N 3000-IX,
від 13 липня 2023 року N 3232-IX,
від 9 серпня 2023 року N 3295-IX,
від 23 серпня 2023 року N 3342-IX,
від 6 вересня 2023 року N 3379-IX,
від 22 листопада 2023 року N 3496-IX,
від 9 грудня 2023 року N 3515-IX,
від 21 березня 2024 року N 3621-IX,
від 11 квітня 2024 року N 3633-IX

Положення пункту 3 частини першої статті 97
визнано такими, що відповідають Конституції України (є конституційними)
(згідно з Рішенням Конституційного Суду України
від 22 квітня 2020 року N 3-р(І)/2020)

Положення пункту 4 частини першої статті 97
визнано такими, що відповідають Конституції України (є конституційними)
(згідно з Рішенням Конституційного Суду України
від 22 жовтня 2020 року N 12-р/2020)

Пункт 8 розділу XI визнано таким,
що не відповідає Конституції України (є неконституційним)
(згідно з Рішенням Конституційного Суду України
від 21 липня 2021 року N 4-р(ІІ)/2021)

(Установлено, що норми і положення цього Закону застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів державного і місцевих бюджетів та бюджету Фонду соціального страхування України, згідно із Законом України від 25 грудня 2015 року N 928-VIII)

(Установлено, що норми і положення окремих статей цього Закону застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України, виходячи з наявних фінансових ресурсів державного і місцевих бюджетів, згідно із Законом України від 21 грудня 2016 року N 1801-VIII)

(Установлено, що право на отримання одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті), визначення втрати працездатності мають поліцейські з числа осіб, зазначених у пунктах 3 - 6 частини першої статті 97 цього Закону, які визнані інвалідами або отримали поранення до набрання чинності Законом України від 8 червня 2017 року N 2097-VIII)

(Установлено, що норми і положення окремих статей цього Закону застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України з урахуванням наявних фінансових ресурсів державного і місцевих бюджетів, згідно із Законом України від 7 грудня 2017 року N 2246-VIII)

(Установлено, що окремі норми цього Закону застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України з урахуванням наявних фінансових ресурсів державного і місцевих бюджетів, згідно із Законом України від 23 листопада 2018 року N 2629-VIII)

(Установлено, що норми окремих статей цього Закону застосовуються у порядку та розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України з урахуванням наявних фінансових ресурсів державного і місцевих бюджетів, згідно із Законом України від 14 листопада 2019 року N 294-IX)

(Установлено, що норми окремих статей цього Закону застосовуються у порядку та розмірах, що встановлені Кабінетом Міністрів України з урахуванням наявних фінансових ресурсів державного і місцевих бюджетів, згідно із Законом України від 15 грудня 2020 року N 1082-IX)

(У тексті Закону слова "інвалід", "діти-інваліди", "діти - інваліди з дитинства" в усіх відмінках і числах замінено відповідно словами "особа з інвалідністю", "діти з інвалідністю", "діти з інвалідністю з дитинства" у відповідному відмінку і числі згідно із Законом України від 19 червня 2018 року N 2462-VIII)

(У тексті Закону слова "громадський порядок" в усіх відмінках замінено словами "громадська безпека і порядок" у відповідному відмінку згідно із Законом України від 16 липня 2021 року N 1702-IX, який вводить в дію з 1 січня 2022 року)

(У тексті Закону слова "засоби масової інформації" у всіх відмінках і числах замінено словом "медіа" згідно із Законом України від 13 грудня 2022 року N 2849-IX)

Цей Закон визначає правові засади організації та діяльності Національної поліції України, статус поліцейських, а також порядок проходження служби в Національній поліції України.

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Національна поліція України

1. Національна поліція України (поліція) - це центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку.

(частина перша статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 02.10.2018 р. N 2584-VIII)

2. Діяльність поліції спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України згідно із законом.

Стаття 2. Завдання поліції

1. Завданнями поліції є надання поліцейських послуг у сферах:

- 1) забезпечення публічної безпеки і порядку;
- 2) охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави;
- 3) протидії злочинності;
- 4) надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги.

Стаття 3. Правова основа діяльності поліції

1. У своїй діяльності поліція керується Конституцією України, міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, цим та іншими законами України, актами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, а також виданими відповідно до них актами Міністерства внутрішніх справ України, іншими нормативно-правовими актами.
2. На працівників поліції (поліцейських та державних службовців) поширюється дія Закону України "Про запобігання корупції".

(статтю 3 доповнено частиною другою згідно із Законом України від 04.03.2020 р. N 524-IX)

Стаття 4. Міжнародне співробітництво поліції

1. Взаємовідносини у сферах діяльності поліції з відповідними органами інших держав та міжнародними організаціями базуються на міжнародних договорах, а також на установчих актах та правилах міжнародних організацій, членом яких є Україна.
2. Поліцейські можуть направлятися до міжнародних організацій, іноземних держав як представники поліції з метою забезпечення координації співробітництва з питань, що належать до повноважень поліції.
3. Поліцейські можуть залучатися до участі в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки.

Стаття 5. Взаємодія поліції з органами державної влади та органами місцевого самоврядування

1. Поліція у процесі своєї діяльності взаємодіє з органами правопорядку та іншими органами державної влади, а також органами місцевого самоврядування відповідно до закону та інших нормативно-правових актів.

Стаття 5¹. Використання найменування та ознак належності до поліції

1. Ознаками належності до поліції є символіка поліції, однострій поліцейських, спеціальні звання, відомчі відзнаки, спеціальний жетон та службове посвідчення

поліцейського.

2. Використання найменування поліції або похідних від нього, у тому числі викладених іноземною мовою, ознак належності до поліції здійснюється виключно поліцією, а в інших випадках - за рішенням керівника поліції.

3. Використання органами державної влади, органами місцевого самоврядування, юридичними особами, фізичними особами - підприємцями та громадськими об'єднаннями, а так само фізичними особами ознак належності, найменування поліції або похідних від нього, у тому числі викладених іноземною мовою, на одязі, транспортних засобах, будівлях, бланках документів, у найменуванні з порушенням вимог частини другої цієї статті забороняється і має наслідком відповідальність відповідно до закону.

(розділ I доповнено статтею 5¹ згідно із
Законом України від 02.10.2018 р. N 2584-VIII)

Розділ II ПРИНЦИПИ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦІЇ

Стаття 6. Верховенство права

1. Поліція у своїй діяльності керується принципом верховенства права, відповідно до якого людина, її права та свободи визнаються найвищими цінностями та визначають зміст і спрямованість діяльності держави.
2. Принцип верховенства права застосовується з урахуванням практики Європейського суду з прав людини.

Стаття 7. Дотримання прав і свобод людини

1. Під час виконання своїх завдань поліція забезпечує дотримання прав і свобод людини, гарантованих Конституцією та законами України, а також міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, і сприяє їх реалізації.
2. Обмеження прав і свобод людини допускається виключно на підставах та в порядку, визначених Конституцією і законами України, за нагальної необхідності і в обсязі, необхідному для виконання завдань поліції.
3. Здійснення заходів, що обмежують права та свободи людини, має бути негайно припинене, якщо мета застосування таких заходів досягнута або немає необхідності подальшого їх застосування.
4. Поліцейським за будь-яких обставин заборонено сприяти, здійснювати, підбурювати або терпимо ставитися до будь-яких форм катування, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання.

У разі виявлення таких дій кожен поліцейський зобов'язаний негайно вжити всіх можливих заходів щодо їх припинення та обов'язково доповісти безпосередньому керівництву про факти катування та наміри їх застосування. У разі приховування фактів

катування або інших видів неналежного поводження поліцейськими керівник органу протягом доби з моменту отримання відомостей про такі факти зобов'язаний ініціювати проведення службового розслідування та притягнення винних до відповідальності.

У разі виявлення таких дій поліцейський зобов'язаний повідомити про це орган досудового розслідування, уповноважений на розслідування відповідних кримінальних правопорушень, вчинених поліцейськими.

(абзац третій частини четвертої статті 7 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 17.06.2020 р. N 720-IX)

5. У діяльності поліції забороняються будь-які привілеї чи обмеження за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовною або іншими ознаками.

Стаття 8. Законність

1. Поліція діє виключно на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією та законами України.
2. Поліцейському заборонено виконувати злочинні чи явно незаконні розпорядження та накази.
3. Накази, розпорядження та доручення вищих органів, керівників, посадових та службових осіб, службова, політична, економічна або інша доцільність не можуть бути підставою для порушення поліцейським Конституції та законів України.
4. Під час дії воєнного стану поліція діє згідно із призначенням та специфікою діяльності з урахуванням тих обмежень прав і свобод громадян, а також прав і законних інтересів юридичних осіб, що визначаються відповідно до Конституції України та Закону України "Про правовий режим воєнного стану".

(статтю 8 доповнено частиною четвертою згідно із Законом України від 15.03.2022 р. N 2123-IX, зміни, внесені пунктом 1 розділу I Закону України від 15.03.2022 р. N 2123-IX, діють тимчасово, на період введення в Україні воєнного стану, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації та/або інших держав проти України та 60 днів після цього)

Стаття 9. Відкритість та прозорість

1. Поліція здійснює свою діяльність на засадах відкритості та прозорості в межах, визначених Конституцією та законами України.
2. Поліція забезпечує постійне інформування органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також громадськості про свою діяльність у сфері охорони та захисту прав і свобод людини, протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки і порядку.
3. Поліція забезпечує доступ до публічної інформації, володільцем якої вона є, у порядку

та відповідно до вимог, визначених законом.

4. Поліція може оприлюднювати (поширювати) інформацію з обмеженим доступом лише у випадках та в порядку, визначених законом.

5. Нормативно-правові акти, що регламентують діяльність поліції, обов'язково оприлюднюються на веб-порталі центрального органу управління поліції. Нормативно-правові акти з обмеженим доступом оприлюднюються у випадках та в порядку, визначених законом.

6. Проекти нормативно-правових актів, що стосуються прав та свобод людини, обов'язково проходять громадське обговорення в порядку, визначеному Міністром внутрішніх справ України.

Стаття 10. Політична нейтральність

1. Поліція забезпечує захист прав та свобод людини незалежно від політичних переконань та партійної належності.

2. Поліція у своїй діяльності є незалежною від рішень, заяв чи позицій політичних партій та громадських об'єднань.

3. В органах і підрозділах поліції заборонено використовувати будь-які предмети, на яких зображена символіка політичних партій, та провадити політичну діяльність.

4. Поліцейським заборонено висловлювати особисте ставлення до діяльності політичних партій під час виконання службових повноважень, а також використовувати службові повноваження у політичних цілях.

Стаття 11. Взаємодія з населенням на засадах партнерства

1. Діяльність поліції здійснюється в тісній співпраці та взаємодії з населенням, територіальними громадами та громадськими об'єднаннями на засадах партнерства і спрямована на задоволення їхніх потреб.

2. З метою визначення причин та/або умов учинення правопорушень планування службової діяльності органів і підрозділів поліції здійснюється з урахуванням специфіки регіону та проблем територіальних громад.

3. Рівень довіри населення до поліції є основним критерієм оцінки ефективності діяльності органів і підрозділів поліції.

4. Оцінка рівня довіри населення до поліції проводиться незалежними соціологічними службами в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Стаття 12. Безперервність

1. Поліція забезпечує безперервне та цілодобове виконання своїх завдань. Кожен має право в будь-який час звернутися за допомогою до поліції або поліцейського.

2. Поліція не має права відмовити в розгляді або відкласти розгляд звернень стосовно

забезпечення прав і свобод людини, юридичних осіб, інтересів суспільства та держави від протиправних посягань з посиланням на вихідний, святковий чи неробочий день або закінчення робочого дня.

Розділ III

СИСТЕМА ПОЛІЦІЇ ТА СТАТУС ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Стаття 13. Загальна система поліції

1. Систему поліції складають:

1) центральний орган управління поліції;

(пункт 1 частини першої статті 13 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 15.03.2022 р. N 2123-IX, зміни, внесені пунктом 1 розділу I Закону України від 15.03.2022 р. N 2123-IX, діють тимчасово, на період введення в Україні воєнного стану, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації та/або інших держав проти України та 60 днів після цього)

2) територіальні органи поліції.

2. До складу апарату центрального органу управління поліції входять організаційно поєднані структурні підрозділи, що забезпечують діяльність керівника поліції, а також виконання покладених на поліцію завдань.

3. У складі поліції функціонують:

1) кримінальна поліція;

2) патрульна поліція;

3) органи досудового розслідування;

4) поліція охорони;

5) спеціальна поліція;

6) поліція особливого призначення;

7) інші підрозділи, діяльність яких спрямована на виконання завдань поліції або на забезпечення її функціонування, рішення про створення яких приймається керівником поліції за погодженням з Міністром внутрішніх справ.

(частину третю статті 13 доповнено пунктом 7 згідно із Законом України від 15.03.2022 р. N 2123-IX, зміни, внесені пунктом 1 розділу I Закону України від 15.03.2022 р. N 2123-IX, діють тимчасово, на період введення в Україні воєнного стану, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації та/або інших держав проти України та 60 днів після цього)

4. У системі поліції можуть утворюватися науково-дослідні установи та установи

забезпечення, заклади професійної (професійно-технічної) освіти зі специфічними умовами навчання.

(частина четверта статті 13 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 05.11.2020 р. N 990-IX)

5. Загальна чисельність поліції, що утримується за рахунок коштів Державного бюджету України, до 1 січня 2018 року не може перевищувати 140 тисяч осіб.

(статтю 13 доповнено частиною п'ятою згідно із Законом України від 06.12.2016 р. N 1774-VIII)

Стаття 14. Центральний орган управління поліції

1. Структуру центрального органу управління поліції затверджує керівник поліції за погодженням з Міністром внутрішніх справ України.
2. Штатний розпис (штат) поліції затверджує керівник поліції.
3. Кошторис поліції затверджує керівник поліції за погодженням з Міністром внутрішніх справ України.

Стаття 15. Територіальні органи поліції

1. Територіальні органи поліції утворюються як юридичні особи публічного права в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, районах, містах, районах у містах та як міжрегіональні (повноваження яких поширюються на декілька адміністративно-територіальних одиниць) територіальні органи у межах граничної чисельності поліції і коштів, визначених на її утримання.

(частина перша статті 15 у редакції Закону України від 12.05.2016 р. N 1354-VIII)

2. Територіальні органи поліції утворює, ліквідує та реорганізовує Кабінет Міністрів України за поданням Міністра внутрішніх справ України на підставі пропозицій керівника поліції.
3. Структуру територіальних органів поліції затверджує керівник поліції за погодженням з Міністром внутрішніх справ України.
4. Штатний розпис (штат) та кошторис територіальних органів поліції затверджує керівник поліції.
5. Керівники територіальних органів поліції призначаються на посади та звільняються з посад керівником поліції за погодженням з Міністром внутрішніх справ України.
6. Заступників керівників територіальних органів поліції призначає на посади та звільняє з посад керівник територіального органу поліції.
7. Керівником, заступником керівника територіального органу поліції може бути призначена особа, яка:

